

Min. Modzelewski o sprawie Niemiec

Odpowiedź rewizjonistom i ich protektorom

Warszawa (PAP). Dnia 22 bm. w godzinach porannych obradowała komisja spraw zagranicznych Sejmu, na której przemawiał minister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski, poświęcając swoją mowę sprawozdaniu z działalności delegacji polskiej na ONZ.

Minister Modzelewski w szerokiej analizie prac delegacji polskiej i całego zespołu członków ONZ podkreślił znaczny wkład Polski w dzieło podniesienia autorytetu ONZ, jako najwyższego organu budującego ład i zabezpieczającego pokój świata. Znalazło to zwłaszcza swój wyraz w rezolucji w sprawie Hiszpanii, która to rezolucja — aczkolwiek na razie bardziej moralnie, niż faktycznie — nie mniej daje wyraz poparcia dla walczącego o wolność i demokrację ludu hiszpańskiego.

W przemówieniu swoim minister Modzelewski nie ukrywał trudności piętrzących się podczas obrad Zgromadzenia Generalnego, na którym pewne czynniki uniemożliwiały powzięcie przez ONZ decyzji nawet w wypadkach tak bezpośrednich, jak potępienie handlu kobietami i dziećmi, wybory do Rady Bezpieczeństwa, sprawa Palestyny, sprawa przy-

jęcia nowych członków do ONZ, czy wreszcie sprawa tak zwanego „Małego Zgromadzenia”.

Minister Modzelewski przeszedł następnie do omówienia spraw niemieckich, mówiąc m. in.:

Od czasu gdy Rząd polski przedstawił na konferencji londyńskiej zastępców ministrów spraw zagranicznych swoje stanowisko w sprawie Niemiec, miały miejsce

Pierwszeństwo ofiarom agresji

Na konferencji londyńskiej czterech zastępców Rządu polski stał na stanowisku priorytetu odbudowy krajów zniszczonych przez agresję niemiecką przed odbudową gospodarki agresora. Stanowisko to ma swe głębokie uzasadnienie nie tylko moralne, ale — i to przede wszystkim — polityczno-gospodarcze. Wysuwając zasadę priorytetu chodziło Rządowi polskiemu o taką odbudowę gospodarczą Europy, która by usuwała podstawy agresji niemieckiej, a to przez usunięcie niemieckiej hegemonii gospodarczej i stworzenie nowej równowagi ekonomicznej w Europie. Aczkolwiek formalnie na konferencji moskiewskiej zasada ta była potwierdzona, to jednakże w praktyce opracowany przez Stany Zjednoczone i Wielką Brytanię plan produkcji niemieckiej przewiduje taki jej wzrost, jaki pozwoli na bardzo dalekie przekroczenie przewidzianej w układach poczdamskich stopy życiowej i dochodu narodowego Niemiec.

wydarzenia pierwszorzędного znaczenia, jak: konferencja moskiewska czterech mocarstw, jednostronne uchwały powzięte przez przedstawicieli Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych o podwyższeniu produkcji niemieckiej, włączenie Niemiec do tzw. „planu Marshalla” oraz szereg wypowiedzi o różnym znaczeniu składanych przez przedstawicieli Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Francji itd. dotyczących problemu niemieckiego. Wydaje mi się wobec tego, iż jest koniecznym sprzecyżowanie stanowiska rządu polskiego w tej tak ważnej sprawie.

Stano

Stano... (continuation of the article text)

naszym zdaniem należałoby z jednej strony zwiększyć sumę rocznych reparacji, z drugiej zaś strony skrócić ilość lat wypłat reparacyjnych.

My chcemy odbudowy Europy i odbudujemy ją — mówił min. Modzelewski — na podstawie nowej równowagi ekonomicznej, która bynajmniej nie eliminuje Niemiec, lecz jedynie stawia je na właściwym miejscu.

Sprawa nacjonalizacji przemysłu niemieckiego

Dużo się mówi ostatnio o konieczności gospodarczego zjednoczenia Niemiec. Uważamy za konieczne podkreślić, że warunkiem tego zjednoczenia powinno być uregulowanie sprawy reparacji i poziomu produkcji niemieckiej zgodnie przez cztery wielkie mo-

(Ciąg dalszy na str. 2)

Scena zbiorowa z „Kraśniaków i Górali” W. Bogusławskiego, wystawionych w Katowicach w inscenizacji Leona Schillera i reżyserji Wł. Krasnowieckiego. Arch. fot. „Dziennika Zachodniego”

Sumner Welles ostrzega:

Plan Marshalla oznacza hegemonię Niemiec

Nowy Jork (API). Znany publicysta i były podsekretarz Stanu Sumner Welles pisze na łamach organu Wallace'a „New Republic” o niebezpiecznych dla pokoju Europy skutkach planu Marshalla, oskarżając politykę amerykańską o świadome dążenie do odbudowy Niemiec. Oto wypowiedzi Welles'a:

„Naród niemiecki zagraża obecnie światu w znacznie większym stopniu, aniżeli w dniach swoich zwycięstw. Nie wolno zapominać, że wysokość produkcji niemieckiej w 1936 roku — do której nawiazują plany amerykańskich podlegaczy wojny — spowodowała w 1939 roku największą ofensywę militarną Niemiec, jaką zna historia. Widzę zbrodniczy przecięw pokojowi świata w obecnej polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych, dążącej do odbudowy Niemiec.

„Naród niemiecki zagraża obecnie światu w znacznie większym stopniu, aniżeli w dniach swoich zwycięstw. Nie wolno zapominać, że wysokość produkcji niemieckiej w 1936 roku — do której nawiazują plany amerykańskich podlegaczy wojny — spowodowała w 1939 roku największą ofensywę militarną Niemiec, jaką zna historia. Widzę zbrodniczy przecięw pokojowi świata w obecnej polityce zagranicznej Stanów Zjednoczonych, dążącej do odbudowy Niemiec.

Rozróżniam 2 grupy wewnątrz Stanów Zjednoczonych, dążące do jak najszybszej odbudowy gospodarczej Niemiec: organizację niemiecko-amerykańską, oraz amerykańskich kapitaistów.

O planie Marshalla Welles pisze: „Plan Marshalla nie jest wart świstka papieru, na którym go sporządzono. Narody europejskie,

— Nie bój się, nie ci nie zrobię, tylko cię w to zapakuję!

sze skutki i słusnie inne narody rozumieją, że oznacza on przekazanie w ręce Niemców pierwszeństwa w Europie. Nasza polityka okupacyjna jest niewątpliwie tępą i — mimo licznych usprawiedliwień — tak samo groźną jak „nowy plan”. Chciałbym przypomnieć Mar-

shallowi — kończy Sumner Welles — że stawka nie są koszty okupacyjne, ich zwiększenie lub obniżenie, ale stawka jest pokój w Europie i na całym świecie.

Ten znamienny głos amerykańskiego polityka, publicysty i męża stanu winien służyć jako ostrzeżenie dla tych wszystkich, którzy są skłonni poddawać się złudzeniom.

Dalsza akcja wojenna w Indochinach

Sajgon (SAP). Komunikat głównego sztabu francuskiego donosi, że w pobliżu miejscowości Hatien w Kochinchinie wojska francuskie zniszczyły obóz wietnamski, zadając Wietnamczykom dotkliwe straty.

Pismo delegacji Ostrawy do WRN w Katowicach

Katowice. Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach Karol Tkocz otrzymał od Przewodniczącego Morawsko-Sląskiej Krajowej Rady Narodowej w Ostrawie, pismo następującej treści: „Serdeczność, jaką okazaliście nam w czasie naszego pobytu w Katowicach, pozostawiła w sercu delegacji Krajowej Rady Narodowej z Morawskiej Ostrawy przeświadczenie, że sąsiedni Kraj Polski zbratany z nami, pragnie współpracować z Narodem Czeskim.

Prosimy, Panie Prezesie, przyjąć od nas gorące słowa podziękowań dla siebie i dla przedstawicieli Waszego Urzędu i wszystkich obywateli województwa śląsko-dąbrowskiego za okazaną nam serdeczność. Ponawiamy prośbę abyście nas jak najprędzej odwiedzili, gdyż nasi obywatele pragną wykorzystać Waszą wizytę dla okazania Wam swych przyjaźnielskich uczuć za tę gościnność i serdeczność, jakiej doznała nasza delegacja z Morawskiej Ostrawy w czasie jej pobytu w Katowicach. Inż. Władimir Chamrad Przewodniczący Morawsko-Sląskiej Krajowej Rady Narodowej w Ostrawie.

Co powiedział Truman po napadzie Niemców na ZSRR

Moskwa, (tel. wł.) Jak wiadomo zarówno Molotow w swoim przemówieniu wygłoszonym w dniu 6 bm. w Moskwie jak i Wyszynski w przemówieniu na przyjęciu w stowarzyszeniu prasy zagranicznej w Nowym Jorku przytoczyli ciekawą wypowiedź pewnego amerykańskiego męża stanu.

Człowiek ten na trzeci dzień po napadzie Niemców na ZSRR powiedział: „Jeżeli przekonamy się, że wygrywają Niemcy, to powinniśmy my pomóc Rosji, a jeżeli wygrają Rosja — Niemcom. W ten sposób powybijają się ich możliwości jak największą ilość.”

„New York Times” nazajutrz po przemówieniu Wyszynskiego wskazał, że autorem cytowanej wypowiedzi jest prezydent Truman, wówczas senator ze stanu Missouri. W odpowiedzi na to sekretarz Białego Domu, zakomunikował, że „prezydent Truman nie przypomina sobie, aby składał tego rodzaju oświadczenie”.

Referując ten przebieg wydarzeń „Literaturna Gazeta” z dnia 20 bm. zamieściła fotokopie stronicy „New York Times” z dnia 24. 6. 1941. Na pierwszym miejscu tej stronicy figuruje powyższe oświadczenie Trumana w dosłownym brzmieniu.

Stano się zupełnie oczywiste, iż zasada priorytetu w odbudowie krajów zniszczonych przez agresję niemiecką przekształcona została przez Stany Zjednoczone i Wielką Brytanię w jaskrawy priorytet odbudowy Niemiec, która doprowadza do tego, iż istniejąca już w 1946 r. rozpiętość między efektywnym dochodem społecznym Niemiec i Polski na korzyść Niemiec (dochód niemiecki na głowę ludności wynosił w r. 1946 około 200 dolarów, podczas gdy dochód polski nie sięgał 60 dolar.) jeszcze bardziej by wzrosła.

O zwiększenie reparacji

W świetle powyższego staje się jeszcze bardziej nieodzowne podkreślenie konieczności jak najszybszego pozytywnego załatwienia sprawy reparacji, przy czym

Odbudowano dwa ostatnie mosty na magistrali Śląsk — Wybrzeże

Łódź. (PAP) Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Łodzi oddała do ruchu odbudowany na stałe most nad rzeką Ner koło Dąbia. Jest to ostatni z 18 mostów kolejowych odbudowanych na magistrali węglowej Śląsk — Wybrzeże (Herby — Gdynia).

USA zmniejszają eksport pszenicy
WASZYNGTON. (PAP). Rząd amerykański obniżył o 50 milionów buszli cyfrę przydziałów pszenicy, przeznaczoną na eksport w roku 1947/48, zgodnie z zaleceniem obywatelskiego komitetu pomocy dla zagranicy przy prez. Trumanie. Ministerstwo rolnictwa USA jest podobno nawet zdania, iż nowa cyfra — 450 milionów buszli — winna być zredukowana jeszcze o dalsze 30 milionów buszli.

ty śląskie. Zastosowano technikę budowy konstrukcji mostowej bez nitów, co umożliwiło uzyskanie znacznych oszczędności na wadze konstrukcji.

Oprócz mostów na magistrali węglowej, Dyrekcja Okręgowa w Łodzi oddała do ruchu most na Warcie pod Sieradzem. Prześnia tego mostu zmontowane zostały we własnych warsztatach dyrekcji ze starych konstrukcji mostowych.

Depesza do Prezydenta RP

Warszawa (PAP). Ogólnopolski Zjazd Związku Zawodowego Dziennikarzy R. P. wysłał do Prezydenta Bolesława Bieruła następującą depeszę:

„Ogólnopolski Zjazd Związku Zawodowego Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej przesyła Panu, Obywatelu Prezydencie, wyrazy czci i zapewnienia, że prasa polska jest w pełni świadoma swoich obowiązków wobec narodu i państwa i dołoży wszelkich starań, by wysokim swym obowiązkiem sprostać całkowicie”.

Ministerstwo Komunikacji, doceniając wkład pracy służby drogowej dyrekcji łódzkiej przy odbudowie mostów przyznała pracownikom tym specjalną premię w wysokości 300 tys. złotych.

Brutalna interwencja policji

Nowy rozlew krwi we Włoszech

Rzym (PAP). W prowincji Bari trwa strajk powszechny. Dziennik nie wychodzą. W Apulii i Lucanii doszło do nowego rozlewu krwi wskutek brutalnej interwencji policji. W Trampj Salentino ułtarze z karabinierami zostało zabitych 2 robotników, a 7 odniosło rany. Poza tym 7 polejantów zostało rannych odłamkami bomby, rzuconej do tłumów.

W związku z zajęciami wprowadzono godzinę policyjną w Gravina. Podczas gdy pochód strajkujących robotników przechodził ulicami, zabity został strzałem karabinowym jeden robotnik. Straż padł z hotelu, należącego do byłego faszysty. W odpowiedzi tłum zaatakował i zdemolował hotel, lokalQualunquistów oraz klub właścicieli ziemskich.

Szwajcarska pomoc dla Niemców

Genewa (ZAP). Dobrowolne ofiary Szwajcarii na rzecz Niemiec, złożone w ramach akcji dobroczynnej wynoszą 140 milionów franków szwajcarskich. W bież. roku szwajcarski budżet państwowy przewiduje 5 milionów franków na ten cel. W prywatnych przesyłkach pocztowych dla Niemiec, Szwajcarii przesyłają im rocznie różne przed-

mioty o łącznej wartości 30 milionów franków.

Bern (PAP). Przybył tu premier belgijski Spaak. Celem jego wizyty jest przekazanie trzech gramów radu, które rząd belgijski podarował Szwajcarii na znak wdzięczności za pomoc okazaną Belgii przez Szwajcarię podczas wojny i po wojnie.

Odpowiedź rewizjonistom i ich protektorom

(Dokończenie ze strony 1-ej)

osarwa oraz demokratyzacja stanków w Niemczech.

Do wstępnych warunków demokratyzacji Rząd polski zalicza konieczność zrationalizowania wielkiego przemysłu niemieckiego, gdyż pozostawienie go w rękach niemieckich, czy też niemiecko-amerykańskich trustów i karteli jest nie tylko przeciwnie zasadzie demokratyzacji, ale stwarza warunki sprzyjające odrodzeniu się agresywnych tendencji w Niemczech.

Niedawno gen. Clay oświadczył, iż główną przyczyną braków żywnościowych w Niemczech jest zmniejszenie się powierzchni gruntów ornych w Niemczech na skutek przesunięcia granicy polskiej do Odry i Nysy. Należy stwierdzić, że Niemcy w obecnych granicach i przy poziomie przedwojennej gospodarki rolnej, mogłyby się całkowicie wyżywić przy zachowaniu normy 2.350 kalorii, jaka istniała w Niemczech w czasie wojny i przy 60 milionach ludności. Obecna sytuacja żywnościowa Niemiec jest przede wszystkim następstwem powojennego spadku ich produkcji rolnej.

Przyczyny niedoboru żywnościowego

Poza tym w Niemczech istnieją specjalne przyczyny pogłębiające ten stan rzeczy:

a) nieprzeprowadzenie reformy rolnej w Niemczech zachodnich, względnie przeprowadzenie jej na fałszywych podstawach,

b) nieumiejętna polityka gospodarcza w strefach anglosaskich, doпускająca do zmniejszenia powierzchni upraw, sabotażu zarządzających kontyngentowych, wad dystrybucyjnych, nadmiernej roli czarnego rynku itp.

Stanowi temu sprzyja propaganda rewizjonistyczna, popierana w strefach anglosaskich, a utrudniająca stabilizację stosunków na tych terenach.

Niemcy posiadają już obecnie wielkie możliwości powiększenia swej produkcji rolnej, nie tylko do poziomu przedwojennego ale nawet znacznie powyżej tego poziomu i to zarówno przez ponowne wzięcie pod uprawę terenów poligonów, pólów ewidencji (1,3 miliona hektarów) nieużytków nadających się pod uprawę i terenów położonych (1,3 miliona hektarów) jak i przez intensyfikację produkcji i reformę rolną srealizowaną zarówno w sensie społecznym jak i gospodarczym

Nawiasem mówiąc, argumenty wysuwane dziś przez gen. Clay'a były również wysuwane przez Niemcy po traktacie wersalskim. Oweczesne uwolnienie Poznania, Pomorza i Śląska spod zabory niemieckiego miało również spowodować katastrofę żywnościową i gospodarczą Niemiec.

Kiedy wróć Polacy?

Nie mogę również pominąć milczeniem sprawy powrotu Polaków z Westfalii do ojczyzny. Wiadomo nam, że redowitami Niemcom pozwalano na zbiorowe wyjazdy do krajów samorskich, a Polakom, jak dotąd, brak brytyjski odmawia prawa powrotu z Niemiec do Polski.

Rząd polski — kontynuował swe przemówienie min. Modzelewski — w dalszym ciągu podtrzymuje swe stanowisko zmierzające do poparcia elementów demokratycznych w Niemczech i domaga się dania tym elementom możliwości wzięcia udziału w uporządkowaniu stosunków w Niemczech na zasadach demokratycznych.

Nie ulega również zmianie stanowisko Rządu polskiego odnośnie utrzymania jedności politycznej Niemiec.

nak swemu szefowi, nie zdradził go tak, jak zdradził swój własny naród. Nic więc dziwnego, że obecnie p. Churchill patronuje zwąb jego pojściom na terenie Londynu.

Chciałbym jeszcze przytoczyć treść innego dokumentu, potwierdzającego w całej rozciągłości negatywne stanowisko b. posła Mikołajczyka odnośnie granic zachodnich. Choć tym razem o okólnik, wydany przez rząd, któremu premierował Mikołajczyk, do wszystkich swoich placówek zagranicznych, noszący datę 26 lipca 1944 r. Odnośnie naszych granic zachodnich okólnik mówi, co następuje:

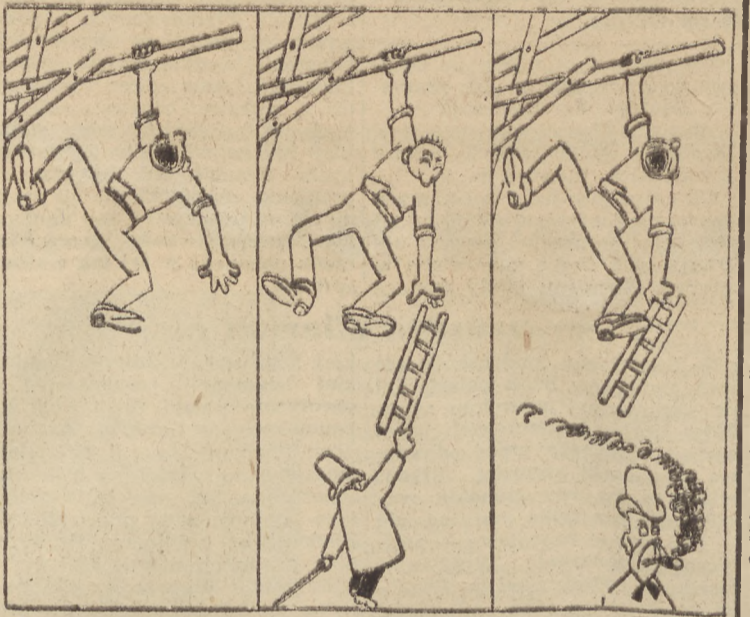
„Komitet cheimski wysuwa opinie Odry jako granicę na zachodzie. Rząd polski w swych rozważeniach terytorjalnych wysuwał jedynie sprawę Prus Wschodnich, Gdańska i Śląska Opolekiego, z małym zabezpieczeniem portów

bałtyckich; przemysłu śląskiego nie popierając linii Odry. Wynikiem tej linii budzi niepokój w opinii i powołanej publicystyce brytyjskiej, co można również umiarkowanie wykorzystać”.

A więc niemożliwość i nawet demagogia w odniesieniu do Odry! Autor tego okólnika, dziś zwykły zbieg, miał czelność pretendować do przewodzenia narodowi polskiemu.

Po przemówieniu ministra Modzelewskiego wywiązała się szeroka dyskusja, w toku której minister udzielał dalszych wyjaśnień zarówno w sprawach ONZ, dotyczących zagadnienia niemieckiego jak i w wielu innych sprawach bieżących.

Po omówieniu spraw bieżących m. in. kontaktów międzyparlamentarnych — Komisja Spraw Zagranicznych Sejmu zakończyła obrady.

Jak wyglądają niektóre „plany pomocy”...

Z całego świata

SZCZECIN. (PAP). Ze względu na wzrost ruchu statków w porcie szczecińskim, na zlecenie Ministerstwa Żegluga, agentura morska PCH w Szczecinie opracowała plan umierający do wzmożenia zaopatrzenia obcych statków w żywność i inne artykuły. Dział ten tzw. „shiphandlerka” posiada już w Szczecinie użytkowy magazyn wólciofowy, gdzie odbywa się częstotwo zaopatrywanie przybywających do portu szczecińskiego statków. Stopniowo zorganizowana jest również dostawa materiałów pędnych dla statków.

Bukareszt. Zakłady I. A. R. wypuściły na rynek pierwsze motocykle produkcji rumuńskiej. Są to maszyny 125 cm sześci. o osiągające szybkość 70 km/godz. i zużywające 2,5 litr. benzyny na 100 km. Motocykle te zbudowane są całkowicie z materiałów krajowych.

Berlin (PAP). Na zarządzenie radzieckich władz wojskowych ma być wysadzony w powietrze bunkier, będący prawdopodobnie miejscem schronienia Hitlera w 1945.

KAIR. (SAP). Komunikacja samolotowa między Egiptem a Syrią, Libanem oraz Irakim, przerwana w październiku z powodu epidemii cholery w Egipcie, została wznowiona w piątek.

Komunikacja lotnicza z Turcją i Grecją będzie również w najbliższym czasie przywrócona, jak informują ze strony miarodajnych.

Ważący pasażerowie muszą okazać pragnienie wykupowania biletów na samolot szafiawczczenia o szczepieniu ochronnym przeciwko cholery.

Tokio (SAP). Gen. Ozima, były japoński ambasador w Berlinie, oskarżony o zbrodnie wojenne w okresie rządów Hitlera, wygłosił w piątek przed sądem swą obronę.

Obroncą generała Ozimy jest adwokat amerykański, Cunninghamham.

Dlaczego Mikołajczyk ukrywał list Cadogana?

Chciałbym na marginesie omówienia spraw niemieckich powiedzieć parę słów o przyczynach, którymi kierował się Mikołajczyk, ukrywając znany już opinii polskiej i zagranicznej list byłego stałego sekretarza stanu w brytyjskim Foreign Office, sir Aleksandra Cadogana do b. ministra Romera.

Pozwolę sobie przy tej okazji przytoczyć dokładny stenogram odpowiedzi min. Bevin'a w tej sprawie. Na interpelację poselską w Izbie Gmin, Min. Bevin powiedział:

„List ten stwierdzał, że jeśli chodzi o zachodnie granice Polski, rząd Jego Królewskiej Mości uważa, iż Polska powinna mieć prawo rozszerzenia swego terytorium aż po linię Odry, włączając port szeciński.

List, który miał charakter poufny stanowił część długich rozmów dyplomatycznych z rządami ZSRB, Polski i Stanów Zjednoczonych, kontynuowanych następnie na konferencji krymskiej i zakończonych przez umowę poczdamską. Na mocy tej umowy Rząd polski objął do czasu ostatecznego wyznaczenia polskiej granicy

zachodniej, administrację terytorium za Odry, aż do zachodniej Nysy.

Jeżeli Mikołajczyk tak ważnego dokumentu nie ujawnił zwłaszcza w czasie rozmów poczdamskich, to wynikało to z tego, że swoją rozmyślną o rolę jaką chciał odegrać w Polsce stawiał wyżej niż interes Polski. Wynikało to również z zobowiązań, jakie powziął wobec swych mocodawców p. Churchilla i p. Edena. W jednej z rozmów z p. Raczynskim, p. Eden wyraźnie podkreślił, że budowanie Polski nie powinno jednak obejmować terytorium po Odry i Szczecin, gdyż tego rodzaju żądania, jak wyraził się p. Eden byłoby „po prostu szaleństwem” — („sheer madness”).

Wynowny epizod

Przy tej okazji warto przypomnieć zabawny epizod, który zdarzył się na spotkaniu delegacji polskiej w Poczdamie z premie-

Lepiej zapobiegać niż karać

rem Churchillem. W spotkaniu tym brał udział Mikołajczyk. Premier Churchill, motywując swe stanowisko, usiłował przekonać delegację polską, iż granice na Odry i Nysy jest pomysłem „szaleńszym” i dodaj „przecież rząd londyński nigdy takich żądań nie wysuwał”. W tym momencie zwrócił się wyraźnie w stronę Mikołajczyka, oczekując od niego niewiadomo — czy zaprzeczenia, czy potwierdzenia. Były poseł Mikołajczyk zacierwienił się jak sztabak. Widać było, że jest wyraźnie zażenowany. Nie zaprzeczył jed-

Lepiej zapobiegać niż karać

Nowe metody walki z przestępczością

Warszawa. (SAP) W San Remo odbył się międzynarodowy kongres ochrony społecznej w dziedzinie polityki penitencjarnej i prawa karnego, zorganizowany przez Międzynarodowy Związek Prawa Karnego. Polskę reprezentował Pierwszy Prokurator Najwyższego Trybunału Narodowego — Stefan Kurowski. W kongresie uczestniczyły delegacje: Włoch, Francji, USA, Wielkiej Brytanii, Szwecji, Belgii, Danii, Szwajcarii oraz specjalna delegacja Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Jak poinformował przedstawiciela SAP delegat polski, prokurator Kurowski, inicjatorami kongresu byli uczeni włoscy, zgrupowani w ośrodku studiów nad polityką penitencjarną i prawem karnym w Genui. Celem tego ośrodka jest w szczególności badanie przestępstwa, jako zjawiska społecznego i osoby przestępcy, jako twórcy ściśle określonych warunków gospodarczych, społecznych i psychicznych. Uczeń włoscy reprezentują nowoczesny po-

gląd, iż najskuteczniejszym sposobem walki z przestępczością, która w okresie powojennym stała się plagą społeczną w całej Europie, jest serwanie z dawną koncepcją kary, jako zemsty i uznaniu jej jako instrumentu obrony społecznej przed elementami asocjalnymi.

W myśl tej zasady kodeks karny winien się stać przede wszystkim wzorem wskazań jak w najbardziej celowy sposób chronić społeczeństwo przed działalnością

przestępcą. Stosowanie środków należy indywidualizować i przystosowywać do warunków społecznych, w jakich wyrósł przestępca oraz do jego cech osobistych.

Teoria obrony społecznej zaleca stosowanie środków elastycznych i celowych, umożliwiających jak najszybsze przystosowanie przestępcy do normalnych warunków współżycia społecznego, a zarzuca całkowicie koncepcję kary, której celem jest wyrządzenie przestępcy dolegliwości.

Zdaniem szkoły włoskiej należy rozbudować instytucję przedterminowego zwolnienia oraz zawieszenia kary w stosunku do tych wszystkich, co do których można robić przypuszczenia, że nie popadną więcej w konflikt z ustalonym porządkiem społecznym.

Specjalne wreszcie środki zalecane są w stosunku do nieletnich. Należy zaznaczyć, iż polski kodeks karny z roku 1932 w pewnej mierze realizuje te nowoczesne koncepcje polityki penitencjarnej.

W myśl teorii obrony społecznej przed przestępcą, uruchomienie środków zabezpieczających nie musi następować po popełnieniu przez jednostkę czynu występku. Wystarczy, że osobnik, jak np. opilstwo, czy narkomania lub tryb życia stwarza niebezpieczeństwo dla otoczenia, aby uniesiono go przynajmniej w zakazie leczenia nim do alkoholu lub narkomanów, a przestępca zawodowego po odbyciu kary — w zamkniętym zakładzie pracy przymusowej.

Kongres uchwalił powołanie specjalnej komisji przy Organizacji

Narodów Zjednoczonych, która winna koordynować prace naukowe nad przestępczością w poszczególnych państwach.

Prokurator Kurowski wygłosił na kongresie referat, w którym dał przegląd polskiego ustawodawstwa karnego i reform podjętych w dziedzinie prawa karnego, procesowego, organizacji sądownictwa i demokratyzacji kadr sądowych i prokuratorskich. Referat wywołał duże zainteresowanie wśród uczestników kongresu.

Nowe Prezydium Zw. Dziennikarzy RP

Warszawa. (PAP). Na posiedzeniu w dniu 23 bm. prezydium wydziału wykonawczego Związku Zawodowego Dziennikarzy R.P. ukonstytuowało się jak następuje: prezes — Henryk Lukrec, wiceprezisi: Józef Kowalczyk, Rafał Praga i Mieczysław Krzypkowski, sekretarz generalny — Edward Jan Strzelecki, skarbnik generalny — Henryk Dzendzel. W skład prezydium weszli również Wiktor Borowski. Ponadto powołani zostali na stanowisko zastępcy sekretarza generalnego — Andrzej Weber, zaś na stanowisko zastępcy skarbnika generalnego — Stanisław Ziembka.

Wydział wykonawczy powołał następujących przewodniczących komisji: zagranicznej — Kowalczyk, weryfikacyjnej — Glowacki, prawniczej — Krzypkowski, szkoleniowej — Kowalewski, czasowej — Makulski, gospodarczej — Winnicki, finansowej — Atlas, opieki — Monasterska, Domu Związkowego — Tabaczyński.

Fala strajków we Francji

rosnie z dnia na dzień

Paryż. (PAP). W ciągu soboty nastąpiło szybkie rozszerzenie się ruchu strajkowego wśród kolejarzy francuskich. Dworzec Lyoński w Paryżu został całkowicie objęty strajkiem. Na dworcu Północnym ruch ograniczono do 1/4, a połączeń podmiejsko-kursowych w 10-krotnie mniejszej ilości, niż normalnie. Strajkują też kolejarze na licznych stacjach w północnej, wschodniej i zachodniej Francji. Dworzec w Lens jest nieczynny. Komunikacja między Paryżem a Wybrzeżem Łazurowym uległa przerwie. Stancje polski na całym wybrzeżu Morza Śródziemnego. Południowa sieć kolejowa jest sparaliżowana. Ostatnio proklamowano strajk w Nicei, Cannes i Tuluzie.

Minister Moch odmówił przyjęcia delegacji związków zawodowych kolejarzy. Dyrekcja kole-

siel północnej nakazała naczołnikom stacji nawiązanie kontaktu z policją. Kolejarze w Avion (Pas de Calais) zastrajkowali, by umożliwić transport północno-afrykańskich oddziałów wojskowych, skierowanych do zagłębia węglowego.

Zjazd Wojewódzki Stronnictwa Demokratycznego wzywa inteligencję i mieszczaństwo do współpracy w odbudowie

KATOWICE. (Ma) W sali Filharmonii w Katowicach odbył się wczoraj II Zjazd Wojewódzki delegatów Str. Demokratycznego okręgu Śląsko-dąbrowskiego. Zjazd zaszereżył swoją obecnością woj. śląsko-dąbrowski gen. Zawadzki, przewodniczący WRN Tkocz, plk. Oehab, pos. Sieradzki oraz liczni zaproszeni goście.

Zjazd angaż. dyr. Burczak, który powitał gości i kilkuset delegatów. Na przewodniczącego zjazdu powołano prez. Zabrza P. Dubielia, na członków zaś zaszereżył działaczy SD z wiceministrem Chajnem, min. Lechowiczem i wicemin. Krassowską na czele.

W przemówieniach powitalnych jako pierwszy zabrał głos wojewoda gen. Zawadzki, stwierdzając, że role, jakie SD odegrało na terenie województwa była i jest bardzo pozytywna. Ludzi z szeregu SD cechowała zawsze troska i chęć budowania Polski Ludowej — co znalazło niejednokrotnie wyraz na przestrzeni minionego okresu.

Następnie przemawiał w imieniu Wój. Komitetu PPR plk. Oehab, PPS — pos. Sieradzki, dr. Easch, imieniem SL, mgr. Litowski imie-

niem SP, dr. Karczewski imieniem Weteranów Powstań Śląskich, Syska (ZNP), Michalczyk (ZSCh.), Przybylski (ZMD) oraz Kocotowa (SOLK). Po odczytaniu depezy gratulacyjnych wygłosił przemówienie wicemin. Chajna, który po głębokim zanalizowaniu obecnej sytuacji, podkreślił osiągnięcia Stronnictwa Demokratycznego stwierdził, że jednym z czołowych zadań SD jest rozszerzenie programu oraz mobilizacja inteligencji i mieszczaństwa, dla wspólnej pracy z chłopem i robotnikiem. Zadania,

LUBLIN. (PAP). W Lublinie odbył się uroczysty pogrzeb 37 ofiar terroru hitlerowskiego, wymordowanych w 1941 r. na zamku lubelskim. Zwłoki pomordowanych znajdowały się w dołach w pobliżu Bogudna X. Garbowa. Po przeprowadzeniu ekshumacji przez Komitet Opiekł nad grobami bojowników o wolność zidentyfikowano 20 osób. Zamordowani pochodzili z różnych grup społecznych. Wśród nich znajdowało się 5 kobiet. Wśród nich mordowanych nosiły ślady postrzałów w głowę oraz miały związane ręce.

jakie postawiło sobie Stronnictwo tak na odcinku politycznym jak i gospodarczym, są podstawą pod budowę nowej ludowej Polski.

Następny referat na tematy gospodarcze wygłosił min. Lechowicz, stwierdzając, że Polska jest krajem opoanowanym pasją odbudowy. Str. Demokratyczne pracuje nad uspołecznieniem ludzi sektora prywatnego i reprezentuje siłowe dezyderaty inicjatywy prywatnej.

Kwestie kulturalne — omówiła wiceminister Krassowska. Celem SD będzie wzięcie czynnego udziału w ofensywie oświatowej. Powstać bowiem musi nowa szkoła powszechna. Pokrycie Ojczyzny ściegą szkół 8-klasowych — to najbliższy cel ofensywy oświatowej.

Po referatach zjazd uczcił jednominutowym milczeniem pamięć zmarłych członków Stronnictwa, poczem odpiewano „Rotę”. W godzinach popołudniowych obrady zjazdu kontynuowane były w Domu Kultury przy ul. Francuskiej, gdzie po sprawozdaniach i dyskusji udzielono absolutorium Komitetowi Wojewódzkiemu, dokonując wyboru nowych władz.

Schuman tworzy rząd

Paryż (PAP). Prezydent republiki, Vincent Auriol, po wierzył misję utworzenia rządu Robertowi Schumanowi z ludowej partii republikańskiej (MRP). Schuman był ministrem finansów w ostatnim rządzie premiera Ramadiera.

Paryż (PAP). Robert Schuman, który przyjął powierzoną mu przez prezydenta misję utworzenia nowego rządu, uzyskał w Zgromadzeniu Narodowym większość 412 głosów przeciwko 184

Przez 15 godzin Bitwa na Peloponezie

Rzym (PAP). Według komunikatu radiowego greckiej armii demokratycznej, na Peloponezie doszło do większej bitwy z silnymi oddziałami nieprzyjacielskimi. Jednostki wojsk demokratycznych szatakowały miejscowość Gerak w pobliżu Sparty. Walka trwała 15 godzin, przy czym wojska rządowe wspierane były przez oddziały żandarmerii i gwardji narodowej.

Po gwałtownej akcji, nieprzyjaciel został zmuszony do wycofania się, zostawiając na placu boju 85 zabitych i 103 rannych. Geraki zostali zajęte przez armię demokratyczną.

Pomniki, podatki, przyjaźnie

Prowansalia, kraj wina... na kartki

(KORESPONDENCJA WŁASNA „DZIENNIKA ZACHODNIEGO“)

Cassis, w listopadzie
Cassis jest małym miasteczkiem o pięknej plaży, położonym w pobliżu Marsylii. W przeciwieństwie do innych miejscowości na Riwierze, Cassis przeżywa swój sezon nie w zimie, a w lecie. W Cassis łatwiej też poznać życie dzisiejszej Francji niż w głośnych kąpieliskach, obliczonych na gości z zagranicy, a skrupulatnie smiarych przez oszczędnych Prowansalczyków

WINO POWSZECHNE
Standard życiowy we Francji daleko odbiega od polskiego. W zwykłym spotykanie w tym kraju przed wojną. Chleb jest zróżnicowany i wypiekany z mąki mieszananej z kukurydzą, masło kosztuje 700 franków kilogram, a sztućce 700 franków kilogram, a sztućce powodu wysokiej ceny wędruje przeważnie do żołądków cudzoziemców, przybywających na Riwierę. Prowansalska gospodyni

obywa się w jeszcze większej niż dotychczas mierze oliwą. Zróżnicowane jest również wino i Francuz musi ograniczyć się do przydziałowych 3 litrów, o ile nie chce płacić po 120 franków za litr wina w wolnym handlu. Sruba podatkowa mocno naciska płatników, a specjalni urzędnicy nie pozwalają na ukrywanie dochodów, na co bardzo utyskują Francuzi, którzy nie lubią, aby im zaglądać do kieszeni

Prowansalczyki lubią opowiadać o przeżyciach z okresu mionionej wojny, zwłaszcza o inwazji anglo-amerykańskiej na południe we wybrzeża Francji, w której brały także udział wojska francuskie. W ustach Prowansalczyków były to działania wojenne na wielką skalę, choć wiemy, że działania te, nie odznaczyły się krwawym przebiegiem.

Sprzymierzeńcy napotkali tu na słaby opór. Już w piątym dniu po wyładowaniu Marsylia była w ich rękach, a w trzy dni później padł główny punkt oporu — Tu-

lon. Ta szybkość ofensywy sprawiła, że w podróży z Cassis do Avignon nie napotyka się na poważniejsze zniszczenia wojenne.

UWAGA, KIEROWCY!

Krótki odcinek podróży z Cassis do Marsylii obfituje w piękne widoki i stwarza niemało emocji. Wąska szosa pozwala na wymijanie się aut tylko w pewnych miejscach, gdzie są specjalne do tego celu przystosowane wneki, wyłobione w skale. W uwiśkach, leżących u stóp drogi można dostrzec w kilku miejscach szczątki rozbitych aut, których nie sprząta się celowo, aby służyły jako wymowne ostrzeżenie dla kierowców.

Rzeczą najbardziej godną widzenia w Avignon, ściągająca do tej miejscowości wielu turystów, jest słynny „Le palais des Papes” — pałac papieży. Miasto to było przez lat bez mała 70 — w XIV wieku — stolicą papiestwa. Po ponownym przeniesieniu rezydencji papieskiej do Rzymu Avignon był przez szereg lat siedzibą antypapieży, wybieranych przez część kardynałów, głównie Francuzów, którzy nie chcieli uznać papieża rzymskiego.

Jeden z papieży wybudował w Avignon olbrzymi pałac-zamek, który w dobrym stanie przetrwał do dzisiejszych czasów. Monumentalna ta gotycka budowla świeci dzisiaj pustką, urządzenia pałac wywieziono jeszcze w czasach Wielkiej Rewolucji Francuskiej, konfiskując jednocześnie pałac na rzecz Republiki. Donośne echo

roznosi kroki turystów po olbrzymich tajemniczych pokojach, rektarzach i salach audyencyjnych. W szczytnych ramach za chowało się w pałacu kilka portretów antypapieży, których młode, pełne życia twarze, pozbawione są powagi i dostojności.

PRZYJACIELE POLSKI W BOLLENE

O 40 kilometrów na północ od Avignon leży w dolinie Rodanu maleńkie miasteczko Bolle, którego mieszkańcy, (a jeszcze bardziej mieszkanki) żywią szczególną sympatią do Polaków.

Zrodziła się ona w pierwszych miesiącach ubiegłej wojny, kiedy sztab francuski wyznaczył Bolle jako miejsce koncentracji żołnierzy polskich z 10 brygady kawalerii pancernej. W czerwcu 1940 roku wysłano ją do osłony odwrotu wojsk francuskich. Na polach Szampani stoczyła brygada ciężkie boje z nieprzyjacielem. Krew polska nie po raz pierwszy w dziejach zmieszała się wówczas z krwią francuską we wspólnie obronie idei wolności, jeszcze mocniej gruntując przyjaźń obu narodów.

Pobyt polskich ułanów w dolinie Rodanu musiał być niemałym wydarzeniem w spokojnym życiu mieszkańców Bolle. Sądząc z sympatii, z jaką Francuzi wspominają „bravos Polonais”, przypuszczać można, że pamięć o polskich ułanach długo jeszcze trwać będzie wśród mieszkańców i mieszkanki cichego Bolle.

J. N. N.

WSCHÓD SŁONCA NA RIWIERZE

Słońce wschodzi nad Riwierą. Co dzień przyniesie? Nowe ograniczenia i nowe trudności? Szukajmy ucieczki w kartkowym winie... Arch. fot. „Dziennika Zachodniego“

Z całej Polski

Warszawa. W związku z wykonywaniem ustawy z dnia 2 czerwca br. o zwalczaniu drożyzny i nadmiernej zysków w obrocie handlowym. Kompletu Orzekając Komisji Specjalnej z Delegaturami orzekły w okresie od 1-31 października br. grzywny na sumę 71.605.000 zł. Grzywny wpłacone w tym okresie wynoszą 57.604.000 zł. Od wejścia w życie wspomnianej ustawy, do dnia 31. 10., orzeczono tytułem grzywny 397.730.000 zł. wpłacone — 151 milionów zł.

Kraków. W dniach od 28 grudnia do 7 stycznia odbędzie się w Krakowie zjazd 100 nauczycieli z miejscowości, położonych daleko od centrów kulturalnych. Nauczyciele zwiedzą zabytki miasta, muzea i biblioteki, sale teatralne i koncertowe oraz przeprowadzą w ramach Zjazdu dyskusje na temat swoich wrażeń.

Kraków. Odbłyły się tu uroczystości, związane ze 150 rocznicą założenia szkoły powszechnej pod wezwaniem św. Wojciecha. Szkoła posiada piękne tradycje, w murach jej pobierało pierwsze wiadomości wielu wybitnych i zasłużonych obywateli. Założona 18 listopada 1797 r. przy Collegium św. Barbary mieściła się szkoła pod wezw. św. Wojciecha kolejno w różnych pomieszczeniach, a od 1893 w obecnej, swej siedzibie, na pl. Biskupim.

Rzeszów. W gminie Grębów, w pow. Tarnobrzeg, wójtom została kobieta, Ewa Biel, zaślubiona działaczką Związku Samopom. Chłopskiej.

Łódź. Prace regulacyjne rzeki Ner, której wody posiadają bogate składniki odżywcze dla roślin i przyczyniają się do użyźniania łak, posuwają się naprzód. W majątku państwowym Charbice Górne, pow. łódzki, oddano do użytku ludności nowi, świeżo wykonany upust na Nerze, dzięki czemu będzie można racjonalnie nawad-

niać okoliczne tereny i przeprowadzić meliorację przyległych gruntów.

Puck. Po odminowaniu zatoki, do portu w Pucku coraz częściej wpływają łodzie i kutry rybackie z innych miejscowości Półwyspu Helskiego i centralnego Wybrzeża Bałtyku. W ciągu ostatniego miesiąca do portu wpłynęły 83 łodzie rybackie i 6 kutrów; wypłynęło z portu 85 łodzi i 7 kutrów. Ożywiony ruch w porcie puckim przypominać należy m. in. ukazaniu się w zatoce większych ławic szprotów.

Gdynia. Spośród 14 statków, jakie weszły w sobotę do portu w Gdyni, cztery wpłynęły z transportem drobnicy. Szwedzki statek „Alfa” z Goeteborga z ładunkiem części samochodowych, odzieży, butów, śledzi i sera oraz 285 ton celulozy. Duński statek „Jutlandia” przybył z Nowego Jorku z ładunkiem części traktorowych, opon, detek, wyposażenia radiowego, soków owocowych, mleka w proszku i tranu. Parowiec norweski „Libra” przywiózł 224 tony drobny sprzęt. Pod tą samą banderą płynący „Molland” wyładuje tran, wypaiki pirytowe i kamienie myśkie.

Gdańsk. Gospodarstwo rolne powiatu kwidzińskiego czyni stałe i szybkie postępy naprzód. Podczas gdy w roku 1945 stan koni wynosił 200 sztuk, krów 720, trzody chlewnej 860 sztuk, to dziś znacznie się pomnożył i wynosi 3.171 koni, 3.510 krów i 5.224 sztuk trzody chlewnej. Tak szybki wzrost inwentarza pozwolił na zagospodarowanie powiatu niemal w 100 procentach. W roku ubiegłym ilość ugorów wynosiła na 34.797 na ziemi ornej tylko 7.129 ha, obecnie zaś, po dokonaniu orki jesiennej, przypuszczalnie zmniejszyła się o ponad 50 proc. W powiecie pracuje 132 pszczelarzy, posiadających 1.232 uli o wydajności ponad 5 ton miodu rocznie.

Teatry na Dolnym Śląsku

Ochotnicy wielkiej sztuki

Wrocław, w listopadzie

Długi korytarz Wrocławskiego Urzędu Wojewódzkiego. Przemięra się go tam i z powrotem w oczekiwaniu na referenta, który właśnie gdzieś wyszedł. Z nudów zatrzymuje się człowiek przy każdym drzwiczach i studiuje przychepione wyciótki, dla przybysz. Nagle staje i oczom nie wierzy. Czyta raz jeszcze, po czym gwałtownie puka i wchodzi.

Za biurkiem, w wysokim fotelu przykuwa wzrok czarująca starsza pani. Aureola białych włosów dodaje jej szlachetnego uroku. To Irena Solska. Ta sama, która przez 43 lata zachwycała swą grą tłumy.

I dziś pozostała wjerna teatrowi, choć w innej, może jeszcze szlachetniejszej formie. Jest bowiem, od lipca 1946 r., delegatem Min. Kultury i Sztuki do spraw teatrów dolnośląskich.

Na prośbę, aby opowiedziała coś o latach swego triumfu, nagle poważnie, nerwowo skurcz przebiega przez jej piękną twarz, oczy stają się smutne i podejrzanie blizujące.

— Nje, nje chcę odświeżać wspomnień. Te czasy pogrzebałam już w Powstaniu Warszawskim i w strasznych latach okupacji. Przeszłość już dla mnie umarła...

— I ogień zapalu? — Silna, wewnętrzna potrzeba wyzycia się na scenie? — pytam dalej.

Zbliżyłam się do ludzi...

— O nje, ale znalazłam cudowną rekompensatę, która zadowoleniem wypełnia całe moje obecne życie. Zbliżyłam się do ludzi, których znam dotychczas tylko przez rampe sceny, i ludzie do mnie się zbliżyli. Wychowuję i kształcę nowy narybek artystyczny. Amatorów. Ochotników wiel-

kiej sztuki. Pani nje wyobraza sobie ile wśród nich ukrytych jest talentów, ile zapalu, fanatyzmu, ile dobrych chęci. Trzeba im tylko podać rękę, trzeba wskazać drogę, wesprzeć, stwarzać dla nich teatry i szukać protektorów. Teraz poznalam, że przez 43 lata byłam egoistką. Dziś mam 65 — i pracuję dla nich. To daje prawdziwe, szlachetne zadowolenie, to znaczy więcej niż laury sławy, triumfu i powodzenia. Znalazłam cel w życiu!

Ze szczerym podziwem spoglądam na energiczną, pełną wigoru staruszkę, prosząc, by mi coś więcej opowiedziała o swoich pupilach, o teatrach, które zorganizowała. Rozpromieniły się jej oczy gdy o nich mówiła.

Wrocławiu, oprócz 3 zawodowych teatrów, jest kilka dobrych zespołów: kolejowy, gdzie reżyserem jest mój kursysta Kazimierz Bębiński, świetlający zespół „Pafawagu” i przemysłowy konfekcyjny. Teraz zaś powstaje teatrzyk przy szpitalu W.W. Świętych.

— Mogłabym pani tak godzinami opowiadać. Ja — to bym najchętniej stała w terenie siedząca, wśród nich, tylko warunki lokomocji są ciężkie...

„Szalona” kobieta

— Opowiem pani a propos tego maleńką historyjkę — wtrąciła się pani Hulanicka, kierowniczka działu choreograficznego 6 dni rzędu objeżdżałam z p. Solską teatry w terenie razem z delegatem z Ministerstwa. On wrócił wymęczony i rozchorował się, a pani Solska, kilka dziesiątków lat od niego starsza, rozpromieniona i zadowolona. On uprzedził potem wszystkich i mówił: „Ta Solska to szalona kobieta, już więcej z nią się nje zadaje i nje radzę nikomu”.

Pytam jeszcze o plany na przyszłość.

— Dążę w tej chwili do tego, by z naszych 6 teatrów (Kłodzko, Brzeg, Ząbkowice, Trzebnica, Strzelin i Dzierżonów) stworzyć teatry zawodowe, bo już zdobyły sobie odpowiednie kwalifikacje. A poza tym — Brzeg — amfiteatr — muszę być! Założę też poradnię dla zespołów ochotniczych, dla kierowników, reżyserów i aktorów, zorganizuję fachowe biblioteki; — dalej będę szturmować w Ministerstwo o porządnie finansowe dla nich. Bo oni przecież, jako amatorzy, nje pobierają żadnych gaź.

Czas już odejść. A tak się przyjemnie słucha... Irena Solska zaprasza mnie na częstsze pogaduszki. Mało jest takich ludzi na świecie...

I. B.

Skarb w Brzegu

— A czy wie pani w ogóle, jak skarby posiadamy w Brzegu? Milionowej wartości cudo — amfiteatr w samym centrum miasta, wśród drzew, w parku. Niemcy go nie zdołali wykończyć. Zachowajmy się jednak kompletne plany. Proszę sobie wyobrazić — pół okrągły amfiteatr, betonowe podstawy do ławek już są. Widownia na 3 tysiące osób! Sama scena mieć będzie 640 m długości i jest tak fantastyczna akustyka, że gdy z któregośkolwiek miejsca sceny mówię się szepcąc, słychać głos w obrębie kilometra! Ten amfiteatr musimy wykończyć! Walczę więc o subwencje w Ministerstwie.

Ciekawe miasto

Ale odbiegłam trochę od tematu, o Ząbkowicach jeszcze nje mówię. — To jest ciekawe miasto. Ma zaledwie 6 tys. mieszkańców, a teatr, istnieje tam już od czerwca 1945 r. i świetnie prosperuje. Dzięki stałej pomocy finansowej starosty Kurzelka i burmistrza Majewskiego jest wyposażony we wszystko, łącznie z kostiumami. Ma dobry zespół aktorów przybyłych z Rzeszowa, z Klucznikiem, Teclawem i Bratem na czele. Wystawili ostatnio „Grube ryby” Bałuckiego.

Kurtyna z koców

A w Strzelinie jest kurtyna z poszewywanymi koców. — Czy to nje jest wrzuszające? No i we

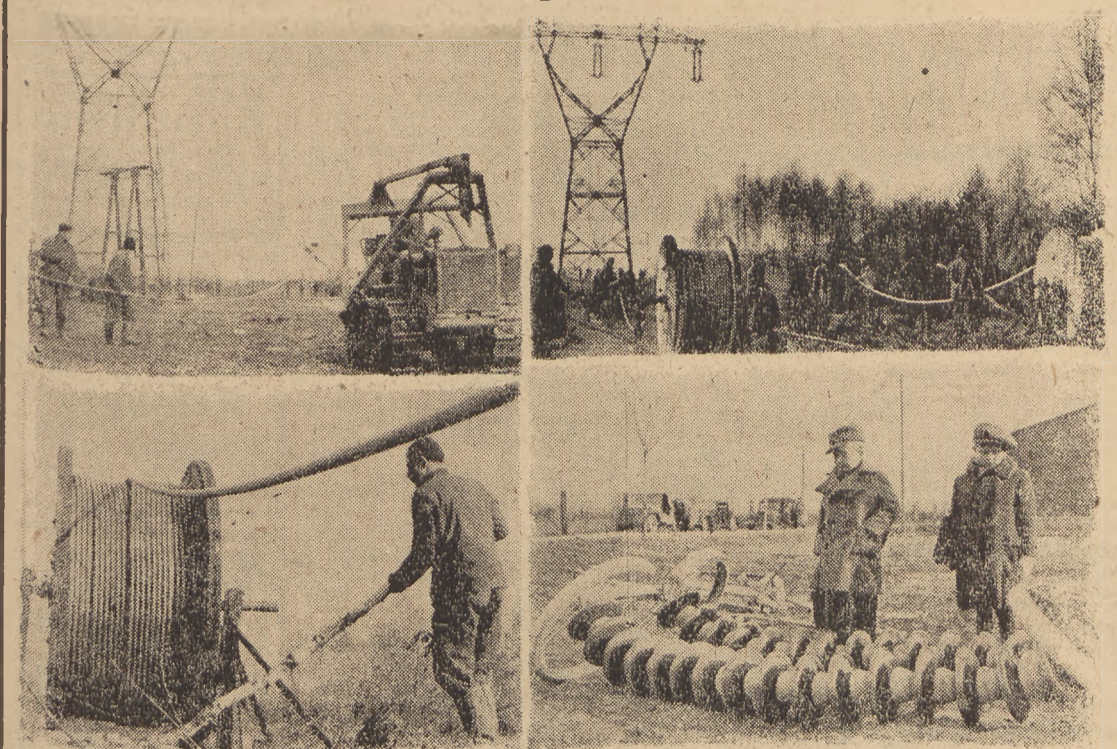
Teatry

Wśród licznych teatrów, jakie powstały na pierwszy plan wysuwają się bezsprzecznie teatr w Kłodzku, Brzegu, Ząbkowicach Śląskich, Trzebnicy, Strzelnej i Dzierżonowie. Muszę pani coś o nich opowiedzieć. Przyjechał ostatnio delegat z Ministerstwa. Objechaliśmy z nym wszystkie teatry, by przeprowadzić inspekcję.

W Kłodzku mamy doskonałego reżysera i organizatora. Jest nim Paweł Bem. To, że będąc w Z. S. R. R., złożył aż 5 teatrów objazdowych, które się do dziś utrzymały, świadczy najlepiej o nim. Zorganizował i tu wspinały teatr. Trafiliśmy tam właśnie na „Stary dzwon” J. Brzozy. Co za wspaniały spektakl!

Drugi taki reżyser i niezwykle sprężysty kierownik siedzi w Brzegu. To Lucjan Cirić. Jako repatriant osiedlił się na wsł. Pracował w polu. Nje mógł jednak żyć bez teatru, przenosił się do Brzegu. Na walskich barkach znosił deski i belki i począł odbudowywać zniszczony gmach

Linia Śląsk - Łódź

Prace przy linii wysokiego napięcia Łódź - Śląsk dobiegają już końca. Wielki ciągnik wzieje ostatni kabel, który połączy dwie ostatnie wieże. Z prawej: Ogólny widok prac przy zakładaniu kabla. U dołu: Kabel wolno rozwija się ze szpuli. W wypadku zbyt szybkiego rozwijania się robotnik hamuje szpulę. O rozmiarze olbrzymich izolatorów najlepiej świadczy zdjęcie z prawej. Każdy izolator waży 180 kg. Fot. H. Makarewiczowa

FABRYKA WYROBÓW GUMOWYCH „WOLBROM” w WOLBROMIU poszukuje zaraz

3 techników i mechaników z praktyką. Warunki w/g umowy zbiorowej. Dla samotnych mieszkanie zapewnione. — Oferty kierować należy do Wydziału Personalnego Fabryki WYROBÓW GUMOWYCH „WOLBROM” w Wolbromiu. (PAP) 4793

ZARZĄD MIEJSKI w SIEMIANOWICACH ŚL. ogłasza

przetarg nieograniczony

na dostawę inwentarza do szkół powszechnych, a mianowicie:

- Około 100 krzeseł giętych z oparciem (do stołów uczniowskich) wielkości normalnej, w solidnym wykonaniu.
- Około 100 taboretów dla pracowni, wykonanie jak wyżej, siedzenia wyłożone, bez oparcia.

Oferty w zalakowanych kopertach bez znaku firmy z napisem „Oferta na dostawę krzeseł i taboretów” należy składać najpóźniej w dniu 1 grudnia br. o godz. 10 w ekspedycji ratusza przy Pl. Wolności. Podanie w ofercie terminu dostawy jest konieczne.

Należy złożyć — możliwie wcześniej — wzory zaofiarowanych przedmiotów ze znakiem firmy, albo szczegółowe opisy i rysunki tychże. Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone w tut. kasie miejskiej wadium w wysokości 1 proc. sumy oferowanej.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 4 grudnia br. o godz. 10.30 w pokoju nr 25.

Zarządowi Miejskiemu należy na możliwie krótkim terminie dostawy.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, niezależnie od oferowanej ceny, powiększenia częściowej dostawy, jak również unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek odszkodowań.

Dla procedury przetargowej i zawarcia umowy obowiązują przepisy dotyczący wykonania robót i dostaw dla Skarbu Państwa i Samorządu. Blższych wyjaśnień udziela Miejski Referat Budowlany, pokój 34 (tel. 233-13, wewn. 31). (PAP) 4824

PAŃSTWOWA FABRYKA LICZNIKÓW I ZEGARÓW ELEKTRYCZNYCH w Świdnicy, ul. Łukasiejskiego nr 26/28

zakup:

kompletny dyferencjał

do samochodu 3/4 ton marką „Fordson”. Zgłoszenia ofertów w delegaturze Katowice, ul. Wierzbowa nr 6, I piętro w godzinach służbowych, tel. 333-27. (4821)

Tylko siedem dni!!! Ze wczorajszym codziennie otrzymujemy ty siące podziękowań od kobiet i mężczyzn, którzy dzięki użyciu kremu „EROS” uzyskali cerę

O 20 LAT MŁODSZA

Siedem dni to zaskakująco krótki kuracja — zdawałoby się, że to cud, a jednak oparte na naukowym uzasadnieniu. Krem „EROS” usuwa szybko zmarszczki, wagi, przysusze, żółte i brunatne plamy, czerwoność nosa i pęgi. Nadaje cerze gładkość jedwabiu, miękkość aksamitu i różowo biały kolor. Cena 200 zł. 3 stoiki 400 zł. Towar do rozdziału otrzymujemy w ilościach ograniczonych. To też wszyscy, którym zależy na znalezieniu się w tym szczęśliwym gronie, proszeni są o zamawianie zaraz dziesiąt jeszcze. Załączając niniejszy kupon — piszcie na adres: W. PENCHAK, Warszawa, ul. Nowogrodzka, skr. pocz. 83. UWAGA: pieniądze nie załączać — płaci się przy odbiorze. 4813

ZAKŁ. WYROBÓW OGNIOTRWALYCH „ŻARÓW” w ŻAROWIE k. Świdnicy (Dolny Śląsk)

ogłaszają

przetarg nieograniczony

1. Na budowę szybu windy
2. Na przebudowę podsus zarni.

Warunki przetargu i sępe kosztorysy otrzymać można za opłatą zł 200.— w sekretariacie Zakładów.

Oferty w zalakowanych kopertach, bez firmowych oddzielnie dla 1 i 2 opatrzone napisem

- ad 1. „Oferta na budowę szybu windy”
- ad 2. „Oferta na przebudowę podsus zarni”

należy składać w sekretariacie Zakładów do dnia 1 grudnia 1947 r. do godz. 12, otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godzinie 14. — Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone w KKO w Świdnicy na konto Zakładów WYROBÓW Ogniotrwałych „Żarów” w Żarowie, wadium w wysokości 1 proc. od sumy oferowanej.

Zakłady WYROBÓW Ogniotrwałych „Żarów” zastrzegają sobie prawo wyboru oferenta bez względu na wysokość ceny ofert, zmniejszenia lub zwiększenia robót, oraz unieważnienia przetargu bez podania powodu i bez ponoszenia odszkodowania. (PAP) 4815

PUBLICZNA LICYTACJA

Państwowy Urząd Repatriacyjny Wojew. Oddz. w Katowicach ogłasza, że w dniu 2 grudnia 1947 r. o godz. 10 w Katowicach, przy ul. Kobylńskiego nr 5 w barakach PUR, pok. nr 17, odbędzie się

publiczna licytacja

- 3.500 szt. worków jutowych amer. à 50 kg
- 200 „ worków jutowych z cukru à 100 kg
- 33 „ beczek ze stęzli
- 12 „ beczek żelaznych z oliwy à 200 lt
- 1 „ beczkę żelazną ze smalcu à 200 kg
- 3 „ beczki dębowe ze smalcu à 200 kg
- 77 „ skrzynek ze słoniny
- 23 „ skrzynek ze sera
- 6 „ skrzynek z czekolady.

Przedmioty przeznaczone do licytacji oglądać można od dnia 24. 11. do dnia 29. 11. br. od godz. 9 — 13 w barakach PUR przy ul. Kobylńskiego 5.

Za Dyrektora Wojew. Oddz. P. U. R. (—) Kobernicki Marian Kier. Działu Etapowego 4822

JAN SKIBA

Wytwórcia Papierów Świątecznych Elektryczna Wyświetlarnia Rysunków Sprzedaż Materiałów Rysunkowych KATOWICE, MIKOŁOWSKA 13, TEL. 315-73

poleca:

Rysownice Topolowe suche, w wielkim wyborze, po cenach okazjnych.

Transparent światłoczuły, pozytywny, półsuchy. — Na miejscu czynna wyświetlarnia wykonuje prace na poczekaniu. 4838

Ostrzeżenie kupców!

Unieważniamy skradzione dnia 15. 11. 1947 r. Upoważnienie nr 1 z m-ca października 1947 r. na pobieranie artykułów technicznych dla Państwowej Fabryki Przemysłu Lniarskiego nr 11 w Mysłkowicach, wystawione na nazwisko Z. o. n. Stanisław. 4805

Trzysta sedesów fałansowych typu szpitalnego - koszarowego sprzedamy

Oferty Bjuro Ogłoszeń „PAR” Poznań, Rataj. czaka nr 7 pod „11.735”. (4812)

RUDZKIE ZJEDN. PRZEM. WĘGLOWEGO w Rudzie Śląskiej ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie rowu zapobieżenia rozszerzenia się ognia na zwale kamienia Kopalni „Wierek” w Kochłowicach.

Podkładki otrzymać można w Dziale Budowlanym R. Z. P. W.

Blższych informacji udzieli Oddz. Budowlany Kop. „Wierek” w Kochłowicach, nr tel. 523-86.

Oferty w zalakowanych kopertach bez znaku firmy na kopercie zewnętrznej z napisem: „Oferta na wykonanie rowu dla zapobieżenia rozszerzenia się ognia na zwale kamienia kopalni „Wierek” należy składać w Sekretariacie Działu Budowlanego R. Z. P. W. w Rudzie Śląskiej (Szyb Leona) do dnia 28. 11. 1947 r. do godz. 10. gdzie o tejże godzinie odbędzie się komisyjne otwarcie ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit kasy R. Z. P. W. na wpłacone wadium w wysokości 1 proc. oferowanej sumy.

R. Z. P. W. zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, częściowego lub całkowitego unieważnienia przetargu oraz zmniejszenia lub zwiększenia ilości robót bez podania przyczyn i bez prawa roszczenia jakichkolwiek pretensji ze strony oferenta. (PAP) 4825

DYR. OKR. KOLEI PAŃSTWOWYCH w KATOWICACH

ogłasza

przetarg nieograniczony

na dostawę szcetek i pedzli.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 15. 12. 1947 r. o godz. 10.

Blższych informacji udziela Wydział Za-sobów, ul. Młyńska nr 22, III p. w godzinach urzędowych. (PAP) 4816

Woine posady

FRYZJERKA do wspólnego prowadzenia zakładu potrzebna. Oferty Czytelnik Chorzów pod „Zakład”. 7018g

BUCHALTERA zdolnego uczelwego do porzelni poszukiwana. Referencje wymagane. Oferty Cz. Główna Spółdzielni Samopomoc Chłopskiej w Zebowicach, pow. Olesno — Śląsk Opolski. 7059g

PIELONIARKA rutynowana do niemowlęta potrzebna zaraz. Zgłoszenia tel. 356-34. 7147g

WYCHOJAWCZENI kwalifikowana do półtorarocznego chłopczyka zaraz potrzebna do Bytomia. Oferty z odpisami świadectw składać Czytelnik Bytom, Pl. Stalina pod „Chłopczyk”. 7109g

POMOC domowa z gotowaniem potrzebna. Katowice, Stawowa 11/4. 7148g

EKSPEDIENTKA wykwalifikowana do składu rzemieślniczego zaraz potrzebna. Konrad Górz, Tarnowskie Góry ul. Gliwicka 17. 7151g

POTRZEBNA zaraz gospodyni samodzielna na Probowo wszystkie prace domowe oraz dziecięcina do inwentarza. Zgłoszenia: Szczyrny, poczta Białów powiat Ostrow (Wlkp). 7168g

POTRZEBNA ekspedientka do sklepu rzemieślniczki na stanowisko kierowniczk. Zgłoszenia należy kierować do Spółdzielni kop. Kleofas Katowice III, ul. Osiedle Obroki 51, osobiste, z własnoręcznym napisaniem podaniem i zyciorównym. Reflektujemy tylko na sły pierwszorzędne. 7179g

2 CZELADNIKÓW rzeźniczych, 1 czeladnika z prawomocnym i 1 ekspedientkę do Hali Mięsnej w Katowicach na dobrych warunkach przyjęcia. Zgłoszenia: Siemianowice, Szkolna 1. 7172g

FRYZJER meski zdolny rzeźnicznym potrzebny 13g dnia Kolhataja 44. 7187g

EKSPEDIENTKA do wędlin zaraz potrzebna. Władomoc: Rzeźniczy Płor Wlkp Katowice Stawowa 18. 7183g

BUCHALTERA — BILANSISTE, KORESpondENTKA, MASZYNISTKA, PROJEKTANT Z DYPLOMEM I PRAKTYKA zaraz przyk. — Reflektujemy tylko na pierwszorzędne sły kwalifikowane. Zgłoszenia kierować: J. Jasłnicki, Bytom, Dworcowa 24. 7184g

KALKULATORA warsztatowego poszukuje Fabryka Akumulatorów „Petea” Zarząd Zarządowy, Bielska skr. pocz. nr 156. Oferty wraz z życiorysem oraz od-pisami świadectw kierować na powyższy adres. 7236g

PRACOWNICA domowa, samotna umiejętność dobrego gotowania zaraz potrzebna. Katowice, Sokol-ska 10, m. 6. 7240g

PRZYKRAWACZKA natychmiast przyjmijmy. Oferty „Czytelnik” Katowice pod „Konfekcja”. 7252g

POLONISTA historyk obejmie posadę. Oferty Dzień Zachodni Katowice pod 777 7224d

MISJER tkacki (z długoletnią praktyką) przyjmie posadę samodzielniego prowadzenia tkalni prywatnej (możliwie większej w okolicy Bielska — Bielski). Oferty składać A. Wojciech-ski (11 T.) Bielsko, Kole-lowa 2. 7212d

KULTURALNA pani, znajomośc języków poszukuje posady do dziecka. Oferty Czytelnik Katowice pod „Irena”. 7271g

MAGAZYNIER prowadzący magazyn techniczny w jednej z większych fabryk na Śląsku energiczny poszukuje odpowiedniej pracy, warunek: mieszkanie miejskowe obojętne. Oferty Czytelnik Bedzin pod „305”. 7282g

HANDLOWIEC energiczny specjalność dział bławatny, konfekcja męska znalomośc prowadzenia magazynu poszukuje posady. Oferty Czytelnik Bedzin pod „37”. 7289g

KAWALER lat 26 fachowiec branży żelaznej, specjalność narzędzia, handlowość, korespondencja, poszukuje pracy. Mieszko-wość obojętne. Czytelnik Sosnowiec „Energiczny”. 7297g

PIELONIARKA poszukuje posady do dziecka młodszość obojętne. Zgłoszenia: do Dziennika Zachodniego w Bytomiu pod Nr. „324”. 7332g

BUCHALTER przyjmie prace w godzinach wieczornych. Oferty Dziennik Zachodni pod Nr. „4234”. 7350g

PANNA poszukuje pracy w piekarni lub cukierni. Zgłoszenia: do Dziennika Zachodniego w Bytomiu pod Nr. 110. 7343g

WDOWA inteligentna urobrowadzi dom starzej osoby. Oferty „Czytelnik” Katowice pod „6810”. 7343g

STARSI kawaler poszukiwany posady szofera, inkasenta lub obejmie przed-stawicielstwo, mlejskowość obojętne. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „6804”. 7359g

MEYNSKIE maszyny, przy bory wszelkiego rodzaju dostarcza firma: Kanarek, Kraków, Mazowiecka 35. 7344d

KAPCE, śniegowe, pantofle, hurt — detal, Kraków Hala Targowa 33. 4936d

SZKŁO wodne, klej roślinny i krochmal pszenny poleca: M. Reiner, Sosnowiec, Prez. Bieruta 41, tel. 315-43. 7359g

TAPCZANY, fotelo, materace, leżanki, krzesła poleca Zakład Tapicarski — Katowice, Stanisława 3. 7294d

CENTRALA Materiałów Su-dowlanych, Katowice, Fran-cuska 53, tel. 336-02/63. Po-słada na składach: w Bedni-nie (ul. Kościuszki 30, tel. 715-68) i w Bytomiu (ul. Ja-giellońska 4, tel. 30-09), większą ilość kuchenek i sz-czeków dwuplamiennych, w sprawie zakupów należy zgłaszać do wymienio-nych składów. (PAP) 7315d

D. K. W. samochód osobowy w dobrym stanie do sprzedania. Władomoc: Ka-towice, Warszawska 9, m. 1 tel. 347-52. 7178g

PUSZKI Puchowe do pudrowania, taśmy do pan-tofli, poleca: Lotfa-Adam-ska, Radom, Zurawia 2. 7196d

PARCELA budowlana wraz z polem 2 1/2 ha do sprzeda-nia w Skoczowie. Oferty Czytelnik Bielsko pod 191”. 7321d

SAMOCHOBY 3 tonowy i 1 tonowy po general. rem-oncie dobrze ogumione oraz osobowy DKW sprzed-ają okazjnie Główna Spół-dzielnia Samopom. Chłop-skiej w Żarowie k. Świd-nicy. 7323d

DESEK świerkowy, ję-dziowych, kilka wagonów, sprzedam. Ceny przystępne Władomoc: Bojko Jan, Ży-wicie, Kościuszki, (Kłoski). 7325d

KUŚNIERSKA maszynę w dobrym stanie sprzedam Oferty Czytelnik Rybnik Zamkowa 8 pod „Kusnierka”. 7351g

MIATKĘ ogrodzeniową dre-cianą ocynkowaną sprzedaje tanio Towarniki Katowice, Korfantego 8 tel. 303-74. 7371g

MEYNSKIE maszyny, przy bory wszelkiego rodzaju dostarcza firma: Kanarek, Kraków, Mazowiecka 33. 7323d

Sprzedaje

MLYNARZE! Wszelkie przybory młyńskie, artykuły techniczne dostarcza firma „Młynarstwo”, Kraków, Filipa 13. 7315d

MEYNSKIE maszyny, przy bory wszelkiego rodzaju dostarcza firma: Kanarek, Kraków, Mazowiecka 35. 7344d

KAPCE, śniegowe, pantofle, hurt — detal, Kraków Hala Targowa 33. 4936d

SZKŁO wodne, klej roślinny i krochmal pszenny poleca: M. Reiner, Sosnowiec, Prez. Bieruta 41, tel. 315-43. 7359g

TAPCZANY, fotelo, materace, leżanki, krzesła poleca Zakład Tapicarski — Katowice, Stanisława 3. 7294d

CENTRALA Materiałów Su-dowlanych, Katowice, Fran-cuska 53, tel. 336-02/63. Po-słada na składach: w Bedni-nie (ul. Kościuszki 30, tel. 715-68) i w Bytomiu (ul. Ja-giellońska 4, tel. 30-09), większą ilość kuchenek i sz-czeków dwuplamiennych, w sprawie zakupów należy zgłaszać do wymienio-nych składów. (PAP) 7315d

D. K. W. samochód osobowy w dobrym stanie do sprzedania. Władomoc: Ka-towice, Warszawska 9, m. 1 tel. 347-52. 7178g

PUSZKI Puchowe do pudrowania, taśmy do pan-tofli, poleca: Lotfa-Adam-ska, Radom, Zurawia 2. 7196d

PARCELA budowlana wraz z polem 2 1/2 ha do sprzeda-nia w Skoczowie. Oferty Czytelnik Bielsko pod 191”. 7321d

SAMOCHOBY 3 tonowy i 1 tonowy po general. rem-oncie dobrze ogumione oraz osobowy DKW sprzed-ają okazjnie Główna Spół-dzielnia Samopom. Chłop-skiej w Żarowie k. Świd-nicy. 7323d

DESEK świerkowy, ję-dziowych, kilka wagonów, sprzedam. Ceny przystępne Władomoc: Bojko Jan, Ży-wicie, Kościuszki, (Kłoski). 7325d

KUŚNIERSKA maszynę w dobrym stanie sprzedam Oferty Czytelnik Rybnik Zamkowa 8 pod „Kusnierka”. 7351g

MIATKĘ ogrodzeniową dre-cianą ocynkowaną sprzedaje tanio Towarniki Katowice, Korfantego 8 tel. 303-74. 7371g

MEYNSKIE maszyny, przy bory wszelkiego rodzaju dostarcza firma: Kanarek, Kraków, Mazowiecka 33. 7323d

GHUSTECKI do kieszon-ek damskie wszystkie ko-lory gładkie, malowane, ba-tikowane wysła załączo-nowo wytwórcia Otwocik, Sikorskiego 10, Jungowa. 7327d

BANKI na mleko dwudzie-sioltitrowe sprzedaje Towar-niki Katowice, Korfante-go 8. Tel. 303-74. 7374g

WINDE budowlana linowa ręczna przenośna, WINDE wózkowa warsztatowa 30 podnoszenia SAMOCHO-DOW ciężarowych, WINDE do wyciągania motorów sprzedam. Bytom, Składo-wa 19, tel. 22-17. 7353g

PALNIKI tlenowe oraz ko-wadło i narzędzia Kowal-skie sprzedam. Dąbrowa-Górnicza, Królowej Jadwi-gi 27. 7359g

NOWOCZESNA jadalnia, różne meble i naczynta sprzedam. Sokolyska 19a m. 3, godz. 15 — 20. 7353g

SAMOCHÓD FIAT 508 KA-RIOLLET stan dobry sprze-dam. Władomoc: Bytom, Wrocławska 3, otwarcia. 7344g

MOTOR 33 z podwoziem „Aero” 33 KM, oraz „Opel” 1/3 motoru po remoncie brak wybić i lakieru oka-zyjnie sprzedam. Katowice tel. 307-59. 7352g

PRASY BALANSOWE do-starcza inż. A. Szklarz-wicz i Ska, Katowice, ul. Krakowska 1, tel. 318-09. 7391g

Zamiany

ZAMJENIE sypialnie na 1 futro damskie. Zgło-szenia „Czytelnik” Rybnik pod „Futro”. 7352g

Mieszkania

2 pokoje kuchnia, pełny komfort i piętro Ligota za-mienię na takie samo lub większe w Katowicach. Koszt remontu i przeprow-adzki zwracam. Oferty Dziennik Zachodni Katowi-ce pod „6812”. 7392g

Pokoje

POKÓJ (bez umeblowania) z osobnym wejściem w Ka-towicach poszukuje. Oferty: Dziennik Zachodni Ka-towice pod „6812”. 7394g

Lokale handlowe

LOKAL handlowy od 30 do 100 m² z 2 lub 3 ubikacjami frontowymi przy głównej ulicy w Katowicach poszuki-wany za zwrotem kosztów. Dzwonić 365-21. 7185g

RESTAURACJE, KAWIAR-NIE „ESPLANADA” z kom-pletnym urządzeniem, kon-cesja i 7 pokoi prywatnych sprzedam lub wydzierżawię z powodu wypadku rodzin-ego. „Esplanada”, Toruń, Konopnickiej 4. 7173d

DO odstąpienia w Sopocie duży sklep. Władomoc: inż. Małusiewicz, Sopot, ul. Cze-żewskiego 11. (PAP) 7174d

LOKAL odstąpię zwrot kosztów remontu. Oferty „Czytelnik” Katowice „Na tychmiast”. 7295g

SKLEP w Katowicach na-dający się na różne bran-że odstąpię. tel. 306-84. 7311g

PIEKARNIA do wydzierża-wienia za zwrotem kosztów. Sosnowiec, Stępcia 6. 7352g

Naucz i sztuka

ANGLIJSKIEGO rosyjskiego najszybciej wyuczyć „Dyplomowany” tel. 347-94. 7381g

Zguby

13-tego listopada d-ając pościągę z Grodkowa do Skoczowca zabrałem mylnie teczkę z przybora-mi szkolnymi zostawiając własną z książkami mylni-skimi. Znalazcę proszę o zwrot z wynagrodzeniem. Biernat Franciszek Skoczow-szyce Młyn, pow. Grodków. 7344d

Poszukiwania

RUDZIA WŁADYSŁAW, Gzylizna 32, poczta Gli-zyca, pow. Wąbrzych, ps-zukuje rodziny. 7337d

KTO z powracających z Ho-zi wile o losie Pańskiego Bionisława lat 38 profesora gimnazjalnego z Kamionki Śr. przebywającego w roku 1940 w Kłowie przo-ny jest o powiadomienie na adres: Pańska Helena Nowy Targ, Kowanice 63. 7290d

OSWIECIMIACY! Kto prze-bywał w okolicy od lipca do 1934 r. ze Zbigniewem Korczyńskim z Honodni. O władomoc: broń Janina Korczyńska Kraków, Ślachtschloß 17/8. 7390g

Unieważnienia

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę roszarową, tymczasowo zaświadczenie, kartę demobilizacyjną Bobrujskiej metryki Słub Wąsarska na nazwisko Marian Herba Cieplice. 7316d

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty. Dulik Cecylia, Chorzów, Stycznyskiego. 7392g

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie wierzności na nazwisko Kempf-ska Pelagia, Mikołów, Kra-kowska 7. 7315g

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę roszarową, tymczasowo zaświadczenie, kartę demobil

Stuchamy radio

Poniedziałek 24 listopada 1947.

8.30 sygnał i zapowiedź stacji. 8.00 sygnał i „Kiedy ranne wstaje słońce”...

Drugi dzień procesu Wasyla Pereca

Oskarżony daje wykrętne odpowiedzi

Walbrzych (sar). Drugi dzień procesu krwawego zbira Wasyla Pereca rozpoczął się w natłoczonym sali ratuszowej...

Oskarżony: „Widziałem i powiedziałem żeby nie bili, bo nie wolno”. Przew.: „A mimo to bito dalej”...

Oskarżony: „Widziałem i powiedziałem żeby nie bili, bo nie wolno”. Przew.: „A mimo to bito dalej”...

Świadek: „Tak, było tego 50 gramów. Gdy zarzuciłem go kobiecie, ta oburzona powiedziała: „za trzy dni dali taki kawałek...”

SZEŚĆ AKCJI WYNISZCZAJĄCYCH

Ważne zeznania składa świadek mgr Wilhelma Freund, adwokat. Stwierdza on stanowczo, że Perce brał udział we wszystkich sześciu akcjach...

LIKWIDACJA GETTA

W maju i czerwcu 1943 zlikwidowano getto. Świadek nie umie podać liczby ofiar. Niekilku zostało osoby skierowane do obozów...

Oszukańcze machinacje podatkowe dzierżawców

Wielka afera w hotelu „Monopol”

Katowice (jmm). „Monopol” — to nazwa znanego katowickim i licznym przyjezdnym wielkiego hotelu w Katowicach...

Wielkie dochody, jakie dawał hotel i przedsiębiorstwa gastronomiczne, nie wystarczały jednak dzierżawcom...

Zagranicą nie jest lepiej

Sobocijn (sar). Dotychczasowe obserwacje nad stanem zdrowotnym dzieci górników repatriantów z Francji i Belgii wykazały, że są one na ogół słabsze i bardziej zagrożone gruźlicą...

Uchwały pisarzy powstańczych

Tworzy się Archiwum Powstań Śl.

Katowice (rs). Dnia 21 bm. odbyło się w lokalu Ligi Morskiej i Turystycznej w Katowicach zgromadzenie ogólnie zebrane Klubu Pisarzy Powstańczych przy Zarządzie Głównym Związku Weteranów Powstań Śląskich...

Referat o mater'alach do najnowszych dzieł Słaska

Referat o mater'alach do najnowszych dzieł Słaska wygłosił dr Kazimierz Popłótek. W dyskusji zabierali głos dr Ręgorowicz z Katowic, dr Borch z Chorzowa, mgr Bogumił Chwist, p. Horoszkiewicz (Opole), mgr Sylwester, prof. Stanisław Ligoń i inni.

Nowy sukces przemysłowy

Szyb „Prezydent” uruchomiony

Chorzów (N). Dzięki obywatelskiej postawie polskiego górnika, hutnika i inżyniera uruchomiono i doprowadzono do stanu poprzedniego b. szyb na b. kopalniach skarbowych „Prezydent”...

W czasie jesienno-zimowych zmian temperatury

ANACOT

chroni od dolegliwości jamy ustnej i gardła. Apteki i Drogerie zaopatrują się w Oddziałach i Pododdziałach

W ręce władz

Wrocław (lb). Funkcjonariuszom M. O. udało się udaremnić kradzież, której chciał się dopuścić Tadeusz Kulczycki z Wrocławia, ul. Grunwaldzka 32.

W czasie zebrania postanowiono

W czasie zebrania postanowiono założyć archiwum materiałów z okresu powstań śląskich w latach 1918-1921, z czasów plebiscytu i z okresu walk o niepodległość i demokrację...

nie wyższej uczelni na swoim terenie

nie wyższej uczelni na swoim terenie, wymagają wyłączenia pomocy dla młodzieży studiującej. Pomoc, przyrzeczona przez wojewodę Zawadzkiego i jego pozytywne ustosunkowanie się do postulatów studentów...

litelni, jak również w kwestii

litelni, jak również w kwestii przesyłania inżynierów, będących na etatach Przemysłu, na asystentów na Politechnikę...

Śląsk swojej Politechnice

Dzielnica akademicka w Gliwicach

GLIWICE. (fn) Z inicjatywy studentów Politechniki Śląskiej został zorganizowany dnia 21 bm. ogólno-akademicki wiec młodzieży z udziałem przedstawicieli władz, zastępcy Politechniki, rektoratu oraz delegatów zjednoczeń przemysłowych...

Centrali Handlowej Przemysłu Chemicznego

Przed sezonem zimowym

Jelenia Góra. (sar) Na nadchodzący sezon zimowy Szklarska Poręba przygotowuje szeroki program inwestycji, mających na celu spopularyzowanie sportów zimowych, zwłaszcza wśród uczestników czasowych pracowniczych...

SPORT

Sprawa się wyjaśniła

Katowice. W jednym z ostatnich numerów „Dziennika Zachodniego” poruszyliśmy sprawę pisma, jakie wpłynęło do szeregu związków sportowych ze strony Urzędu Rewizyjnego, domagającego się wykupienia przez nie „świadczeń handlowych” i wykazali-

my bezpodstawną, a nawet wręcz bezsensowną takiego zarządzenia.

W dniu wczorajszym otrzymaliśmy z Prezydium Wojewódzkiej Rady WF i PW pismo następującej treści:

Katowice, dnia 21 listopada 1947 r. Do Redakcji Dziennika Zachodniego w Katowicach ul. Młyńska

PREZYDIUM Wojewódzkiej Rady W. F. i P. W. Gmach Urzędu Wojewódzkiego p. 332. Telefon: 34921, 32981 - wewn. 424 L. dz. WF. - 25/120

W związku z ukazaniem się w „Dzienniku Zachodnim”, wydanie Wieczór nr 273 (917) z dnia 20 listopada 1947 r. artykułu pt. „Czy Kluby są „instytucjami handlowymi”?” Prezydium Wojewódzkiej Rady WF i PW, w Katowicach prosi o zamieszczenie pisma wyjaśniającego powyższą sprawę:

Sekretarz Wojewódzkiej Rady WF i PW, (Mgr Aleksander Woldanski)

Treść pisma jest następująca:

„W powołaniu się na Rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 22 sierpnia 1947 r. w sprawie obowiązków uzyskania zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstw handlowych, Urzędy Skarbowe zwracają się do klubów i związków sportowych o wszczęcie starań w kierunku uzyskania zezwolenia na tzw. zawodowe wykonywanie zarobkowych czynności handlowych.

Interwencja przewodniczącego Wojewódzkiej Rady WF i PW u kompetentnych czynników w Ministerstwie Prze-

mysłu i Handlu w Warszawie spowodowała rewizję tak szerokiej interpretacji przez Biuro Koncesjonowania Handlu, wspomnianego na wstępie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu. Związki sportowe zostały zwolnione od obowiązków wykupowania zezwoleń przemysłowych.

Podając powyższe do wiadomości podległe kluby.”

Wyjaśnienie to kładzie ostatecznie kres wszelkim kłopotom klubów, które otrzymały polecenie Urzędu Rewizyjnego w dniu 16 listopada, a miały wykupić „penty” do dnia 15 listopada.

Św. Biurokracy tym razem przegrali.

Czech trenerem piłkarzy polskich

Warszawa. Polski Związek Piłki Nożnej otrzymał ofertę czeskiego trenera Stanisława Tomsa, który trenował BSK Brno, Liben Praga, Bohemians, Nachod, Zidenice, Liepaja (Łotwa) i reprezentację Pragi. Toms jest trenerem już 20 lat i ostatnio proponowano mu objęcie treningu egipskiej reprezentacji.

Piłka nożna na Dolnym Śląsku

Wrocław. (kr) Liczba drużyn piłkarskich na Dolnym Śląsku bezustannie wzrasta. W poczet członków DOZPN przyjęto następujące nowe kluby: Dąb - Nowa Ruda, TUR Sroda Śląska, Związkowiec Zary, Budowlani Zary, AKS Nowa Ruda, Cukrownicy KS Noskowitz, TUR Bierutów, Cukrownicy KS Kurnatowice, HKS Czujaw Szprotawa, Archimedes Wrocław, Włóknarz Głuszyca, TUR Chojnow, Elektryk Skateczno, Ceramik Wałbrzych, Poczowiec Wałbrzych i Zryw Kuźnice Świdnickie. Z listy członków skreślono następujące kluby: Wojskowy KS Śląsk Wrocław i KS Górnik Wałbrzych.

Nie ma miesiąca, aby na Dolnym Śląsku nie doszło do fuzji jakiś klubów. W ostatnim czasie zanotowaliśmy fuzję następujących klubów: TUR Strzelin z Wirmkiem Strzelin, które przyjęły nazwę KS TUR Cukrownik, Garbarni Brzeg z Pogonią Brzeg pod nazwą RKS Garbarnia. Zryw oraz TUR Wałbrzych z Garbarzem Głonka pod nazwą TUR Garbarz.

Członkowie sekcji piłki nożnej KS „Tramwajarz” Wrocław, na odbytym niedawno zebraniu postanowili jednogłośnie rozszerzyć ją i zasilić szeregi IKS-u

Z podobnym zamiarem nosi się SKS Spolem Wrocław. Klub ten jest pozytywnie ustosunkowany do projektu fuzji z I-KS-em, lecz pragnie utrzymać dawną nazwę. Podobnie I-KS nie chce zrezygnować ze swej nazwy, która przypomina, że jest on pierwszym polskim klubem sportowym, zorganizowanym w odzyskanym Wrocławiu. Na ogół przypuszcza się jednak, że do fuzji powyższych klubów nie dojdzie.

7 walkowerów przystąpił weryfikacja wyników spotkań o mistrzostwo A klasy. Wynik spotkania TUR Kamienna Góra - Garbarnia Brzeg został weryfikowany jako walkower 3:0 dla TUR-u z powodu wejścia drużyny Garbarni z łopką przed zakończeniem spotkania. Za wystawienie nieuprawnionego gracza w następujących spotkaniach przyznano walkowery: Garbarnia - Bielawianka 3:0, TUR Ziębice, Polonia Świd-

Najbardziej równą formę w tych rozgrywkach wykazała jedenastka Pakosy Wrocław. Nie przegrała ona ani jednego spotkania, a jedno zakończyła wynikiem bezbramkowym. Dobrą formę wykazuje też drużyna Spolem, która nie przegrała ani jednego meczu, a w dwóch uzyskała wyniki nierozstrzygnięte. Obydwie te drużyny typujemy na zespoły, które zakwalifikuje się do A klasy.

Największą ilością zdobytych bramek pochwalić się może atak KS Pakosy (Wrocław). W 5 spotkaniach 16 razy skierował on piłkę do siatki przeciwnika. Po Pakosie w kolejności następują: Elekrownia (Wrocław) 14, Tramwajarz (Wr) 12 i Spolem (Wr) 11.

Po dwa remisy osiągnęły następujące drużyny: Spolem (Wrocław), Gwiazda (Wrocław), po jednym Pakosa (Wrocław), Przeciwołotnik (Brzeg), WUZ (Cieplice), KKS (Oleśnica), Tramwajarz (Wrocław) i Semafor (Kraków).

Ani jednego punktu nie zdobył Żydowski KS Wrocław. Bramkarz tej drużyny pochwalić się może największą ilością przepuszczonych bramek. 22 razy wyciągał on piłkę z siatki.

Tylko 2 walkowery odgwiżdżano w spotkaniach o mistrzostwo B klasy.

Sejmik szermierczy AZS-u

WROCLAW. (kr) Na odbytym onegdaj sejmiku szermierczy AZS-u uchwalony został kalendarz na nadchodzący sezon. Akademicy postanowili w najbliższym czasie spotkać się na planszy z drużynami AZS-u: poznańskiego i łódzkiego.

Spotkanie z jednym dolnośląskim przeciwnikiem - KS Zapłon Jelenia Góra nie dojdzie prawdopodobnie do skutku. Klub ten na liczne listy AZS-u, proponujące rozegrane spotkania rewanżowe w Wrocławiu, dotychczas nie dał żadnej odpowiedzi.

Już w nadchodzącym tygodniu akademicy przystąpią do intensywnego treningu pod okiem mjr. Suskiego.

Sport we Wrocławiu

W przejeździe do Pragi, kapitan PZB Derda oświadczył że spotkanie bokserskie Polska - Węgry rozegrane zostanie we Wrocławiu.

Jedynym obiektem, gdzie to spotkanie będzie mogło być rozegrane, jest Hala Ludowa. Hala ta obecnie znajduje się w remoncie. Sądzić

należy, że czynniki miarodajne dołożą wszelkich starań, aby remont zakończył się jak najwcześniej.

30 bm. zostaną we Wrocławiu rozegrane mistrzostwa okręgowe w piłce siatkowej. W mistrzostwach zgłoszyły dotychczas swój udział następujące drużyny: AZS-u, Spolem Juweni i Pafawagu. Jak widać, dotychczas, nie wpłynęło jeszcze żadne zgłoszenie drużyny prowincjonalnej.

Mało kto wie, że we Wrocławiu, w Miejskich Zakładach Kąpielowych, znajdują się aż 4 kryte baseny pływackie. Jeden z nich jest sportowy o długości 25 mtr, 3 pozostałe zaś posiadają po 20 mtr. Dotychczas tylko jeden został doprowadzony do stanu używalności - pozostałe są na skutek działań wojennych poważnie uszkodzone.

Do budowy odkrytego basenu pływackiego przystąpi w roku przyszłym RKS Pafawag. Zakończono już odpowiednie prace ziemne. Tak więc Wrocław w roku przyszłym posiadać będzie już 2-letnie baseny pływackie.

Siatkarze i koszykarze wrocławscy przystąpili już do treningów w świeżo wyremontowanej sali Studium Wychowania Fizycznego. Trenować mogą oni jedynie w dzień, gdyż na sali nie ma żarówek. Sądzić należy jednak, że warunki obecne w najbliższej przyszłości ulegną zmianie i sala oświetlona zostanie „al giorno”.

Wioślarze zakończyli sezon. Nie osiadają oni jednak na laurach, lecz z zapalem biorą się do remontu zniszczonego sprzętu. Już wczesną wiosną wyremontowane łódzie rozpoczną wyręb.

Mało sprzętu - mówią wrocławscy „hokeiści”. Brak sprzętu jest przyczyną małego zainteresowania tym sportem. I z tej prawdopodobnie przyczyny we Wrocławiu mamy tylko 2 drużyny hokejowe.

Doskonałe połączenie tramwajowe uzyskało śródmieście ze stadionem Olimpijskim. Co 8 minut sprzed Dworca Głównego odchodzi na Stadion podwójne wozy tramwajowe.

Wrocławska „Burza” w najbliższym czasie pozyska dla swoich barw doskonałego środkowego napastnika Garbarni krakowskiej, Nowaka.

Schronisko, znajdujące się w odległości 20 minut drogi od szczytu Śnieżki, przyznane zostało Centrali AZS-ów. Schronisko otrzymało nazwę „Azetesiak”.

Czytaj SPORT i WCZASY

DOBRY POMYSŁ

— Czy teraz wiesz, dlaczego poznałem moją śliczną siostrę z bramkarzem drużyny przeciwników?

Nikt nie zgadł

Warszawa (tel. wł.). Ogłoszenie wyniku konkursu „Zgadnij kto wygra” z ub. tygodnia przesunęło się na sobotę z uwagi na mecz bokserski Polska - Czechosłowacja, który był również objęty konkursem.

Jak remis Naprzodu z Janowa z Walcownią, zwycięstwo Pogoni w Żywiecu itd. Nic dziwnego, że błędnie nie odgadł nikt typowanych spotkań, wobec czego pierwszej nagrody nie przyznano nikomu, a cała suma została przeznaczona na nagrodę drugą, tj. dla takich uczestników konkursu, którzy w typowaniach swych popełnili jeden tylko błąd.

Takich uczestników było tylko dwóch, wobec czego cała suma przypadająca na wygrane została podzielona na dwie tylko części. Każdy z uczestników otrzymał zatem 66.000 zł.

(KUPON WYCIĄC)

Konkurs »Zgadnij kto wygra«

Table with columns for match results (A, B, C) and scores (1, 2). Includes match details like 'Polska - Czechosłowacja' and 'Warta - Wisła'.

Form fields for 'Nazwisko i imię', 'adres', and 'Numer kuponu'.

- List of addresses for various clubs and organizations: WARSZAWA: 1. Kolektura „Impep”, al. Sikorskiego 18, 2. Kolektura „Aljot”, J. Horodyska, ul. Puławska 20, 3. Kolektura M. Podczerwińska, Żolibórz, ul. Mickiewicza 24, 4. Kolektura St. Łukawska, ul. Stupecka 2 róg Grojeckiej, 5. Firma Z. Chudziński, Saska Kępa, ul. Francuska 41, 6. Firma Wiszniński i Ruszczyńska, Praga, ul. Targowa 56, 7. Firma „Werbiana”, ul. Piusa 39 róg Lwowskiej, 8. Kolektura Maliszewski, Targówek, ul. Białołęcka, 9. Agencja Ogłoszeń „Wiedza”, Marszałkowska 1. RADOM: Firma R. Staniszewski, ul. Zeromskiego 2. SIEDLCE: Firma „Adachna”, ul. Świętojańska 3a. ŁÓDŹ: 1. Biuro Reklam „Wiedza”, al. Piotrkowska 70, 2. Firma „Start”, al. Piotrkowska 124, 3. Księgarnia „Wiedza”, ul. Piotrkowska 45. KRAKÓW: 1. Spółdzielnia „Sport”, Rynek Główny 6, 2. Polski Związek

- List of addresses for various clubs and organizations: Turystyczny, ul. Szpitalna 30, 3. Firma „Ton” T. Zawojski, ul. Św. Tomasza 26, 4. Redakcja „Start”, ul. Basztowa 15. KATOWICE: Firma „Sport”, ul. 3 Maja 22. CHORZÓW: Firma J. Dinges, ul. Wolności 9. BYTOM: Firma J. Boczaj, ul. Dworcowa 28. SOSNOWIEC: Stadion Rku, ul. Mireckiego 33, ob. Rutkowska. ZABRZE: Firma „Start”, R. Dynowski, ul. gen. Świerczewskiego 6. RYBNIK: Hotel Polski, W. Myśliwiec, ul. 3 Maja 9. POZNAŃ: 1. Firma Radulski i Bardziński, ul. Fredry 13, 2. „Poznańska Filatelii”, ul. Armii Czerwonej 2, 3. Firma „Fotoprace”, ul. Marsz. Focha 51, 4. Drogeria „Bałtycka”, ul. Dąbrowskiego 14/16, 5. Firma Mikołajewska i Sobecki, ul. Daszyńskiego 82.

Owocna działalność Tow. Uniwersytetów Ludowych

Wrocław (st). Nowa cenna placówka kulturalno-oświatowa powstała w tych dniach we Wrocławiu. Z udziałem kuratora Okręgu szkolnego wrocławskiego, naczelnika Wydziału Oświaty dla Dorosłych, delegatów woj. Wydz. Kultury i Sztuki, organizacji młodzieży wiejskiej „Wici”, Zw. Samopomocy Chłopskiej, Zw. Nauczycielstwa Polskiego i innych, odbyło się w gmachu woj. Rady Narodowej zebranie organizacyjne Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych. Na konferencji postanowiono zjednoczyć wszystkie, chłopskie organizacje kulturalno-oświatowe w T.U.L. Zadaniem nowopowstałej organizacji będzie koordynacja całokształtu zagadnień oświaty i kultury wśród szerokiej rzeszy osadnictwa wiejskiego oraz wciągnięcie ich do aktywnego udziału w ugruntowaniu i zdobyciu demokratycznych wartości polskiej ludowej.

Towarzystwo jednoczy obecnie wszystkie organizacje, działające na terenie wsi dolnośląskiej, mianowicie: Uniwersytety Ludowe, Ludowy Instytut Muzyczny, Ludowy Instytut Kultury, Tow. Teatrów i Muzyki Ludowej. Ponadto w skład T.U.L. weszli przedstawiciele ZNP, Zw. Samopomocy Chłopskiej, „Wici” oraz Społecznego Komitetu Radia i Dźwięku Wsi.

Na zebraniu dokonano wyboru zarządu, złożonego z 10 osób oraz powołano szereg sekcji. W ramach dotychczasowej akcji kulturalno-oświatowej wśród osadników wiejskich Dolnego Śląska oraz akcji dokształcania jak najszerszych warstw chłopskich, została zorganizowana do chwili obecnej 4 Uniwersytety Ludowe, z których najstarszym jest Uniwersytet

W Karpnikach, utworzony w 1946 r. Liczy on obecnie ok. 40 słuchaczy, rekrutujących się spośród działaczy chłopskich. Uniwersytet ten zorganizował obecnie roczny kurs, którego program obejmuje najważniejsze zagadnienia kulturalne, ze szczególnym uwzględnieniem kultury ludowej, przysposobienia społecznego, gospodarstwa rolnego, nauk przyrodniczo - matematycznych i in. Dzień w dzień, uczęszczające na kurs mają możliwość zapoznania się z higieną wychowania dziecka.

Wszelchstronna akcja szkoleniowa Uniwersytetów w Karpnikach obejmuje również przygotowanie odpowiednich kadr przodowników do pracy kulturalno-oświatowej na wsi dolnośląskiej. Przy Uniwersytecie znajduje się majątek o powierzchni ponad 90 ha, gdzie młodzież ma możliwość zapoznania się z zagadnieniami uprawy roli.

Z dalszych Uniwersytetów Ludowych na terenie woj. wrocławskiego należą wymienić Uniwersytet w Łosiuwie, w pow. brzeskim. Przed paroma tygodniami rozpoczął się na terenie tego Uniwersytetu 8-miesięczny kurs przeszkoleniowy.

Uniwersytet Ludowy w Borowach w pow. oleśnickim, prowadzi również jednoroczny kurs, w którym bierze udział ponad 20 słuchaczy. Majątek doświadczałny w Borowach wynosi 50 ha.

Dla młodzieży repatriantkiej z terenu Niemiec oraz dla autochtonów został zorganizowany Uniwersytet Ludowy w Gębzycach, w pow. Strzelin, którego otwarcie nastąpi w dniu 30 bm.